

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

Кафедра туризму та рекреації

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою

(пост. п. 10 від «01» серпня 2018 р.)

Ректор

А.А. Мазаракі

**ЕКСКУРСІЙНА СПРАВА /
EXCURSION BUSINESS**

**РОБОЧА ПРОГРАМА /
COURSE OUTLINE**

освітній ступінь	бакалавр / bachelor
галузь знань	24 Сфера обслуговування / Services
спеціальність	242 Туризм / Tourism
спеціалізація	Міжнародний туризм / International Tourism

Київ 2018

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу КНТЕУ
заборонено**

Автори: д.г.н., проф. О. В. Гладкий,
к.е.н., доц. Ю. Б. Забалдіна,
к.н. з держ.упр., доц. С. С. Кравцов,
к.п.н., доц. А. М. Клімова

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри туризму та рекреації
«28» травня 2018 р., протокол № 10

Рецензенти: Г. І. Михайліченко, д.е.н., професор кафедри туризму
та рекреації КНТЕУ
Т. Г. Сокол, к.п.н., доцент, зав. кафедри спеціальних
туристичних дисциплін Академії праці, соціальних
відносин і туризму

ЕКСКУРСІЙНА СПРАВА

РОБОЧА ПРОГРАМА

освітній ступінь	«бакалавр»
галузь знань	24 «Сфера обслуговування»
	242 «Туризм»
спеціальність	
спеціалізація	«Міжнародний туризм»

Автори:
ГЛАДКИЙ Олександр Віталійович
ЗАБАЛДІНА Юлія Борисівна
КРАВЦОВ Сергій Станіславович
КЛІМОВА Алла Миколаївна

1. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ ТА РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ТЕМАМИ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН)

Спеціальність «Менеджмент» Спеціалізація «Туристичний менеджмент» Спеціальність «Туризм»

ТЕМИ ДИСЦИПЛІНИ	Кількість годин			Форм и контрол ю
	Усього годин / кредит ів	з них		
		Лекції	Самостійні заняття / на роботу студентів	
		Практичні / семінари	Контроль	
Модуль I. Туристичне порівняння				

Вступ Тема 1. Теоретико-методичні засади краєзнавства	16	2	2	12	О
Тема 2. Туристично-краєзнавчий потенціал туристичних районів України	18	4	2	12	О
Модуль 2. Екскурсознавство					
Тема 3. Екскурсія та її сутність	16	2	2	12	О, ТК
Тема 4. Класифікація екскурсій	20	4	4	12	О, ТК
Тема 5. Методика підготовки екскурсії	22	4	4	14	ЗП
Тема 6. Методика та техніка проведення екскурсії	24	4	4	16	З
Тема 7. Професійна майстерність екскурсовода	20	4	4	12	З, КР

Тема 8. Диференційований підхід до екскурсійного обслуговування. Модульний контроль	22	4	4	14	О, ТК
Захист екскурсії	22		2	20	ЗП
Разом	180/6	28	28	124	
Підсумковий контроль					екзамен

Примітка: О – опитування, ТК – тестовий контроль, КР – контрольна робота, З – звіт, ЗП – захист проекту

2. ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНИХ, СЕМІНАРСЬКИХ, ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ, САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Результати навчання	Навчальна діяльність*	Робочий час студента (год)	Оцінювання у балах
------------------------	-----------------------	----------------------------------	-----------------------

<p>Формування знань щодо розвитку екскурсійної справи; сутності і теоретико-методологічних засад національного краєзнавства</p>	<p>Лекція 1. Вступ. Теоретико-методичні засади краєзнавства План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет і завдання дисципліни. 2. Місце та роль дисципліни в системі підготовки менеджерів туристичної індустрії. 3. Зміст і завдання туристичного краєзнавства на сучасному етапі розвитку. 4. Об'єкти туристичного краєзнавства. 5. Місце туристичного краєзнавства у системі національного краєзнавства, екскурсійній та музейній справі. <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1, 2, 3, 7. Додатковий: 8, 9, 10, 12, 13, 15, 19, 20, 24.</p> <p>Самостійна робота. Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до семінарського заняття</p> <p>Самостійна робота передбачає поглиблене вивчення окремих питань дисципліни на основі опрацювання законодавчих актів, спеціалізованої літератури та пошуку інформаційних джерел у середовищі Інтернет.</p>	<p>2</p> <p>12</p> <p>5</p> <p>2</p>	<p>5</p> <p>5</p>
<p>Засвоєння набутих знань щодо завдань туристичного краєзнавства на</p>			

<p>сучасному етапі розвитку</p>	<p>Пропонуються наступні питання для поглибленого вивчення:</p> <p>1. Організаційні форми краєзнавства.</p>	<p>4</p>	
---------------------------------	---	----------	--

2. Характеристика основних видів краєзнавства.
3. Спільний початковий етап розвитку краєзнавства та прототуризму.
4. Екскурсійна діяльність як невід'ємна складова туристичної подорожі.
5. Розвиток туристичної інфраструктури.
6. Заснування туристичних організацій.

Підготовка до семінарського
зняття

Підготувати теоретичний матеріал згідно з питаннями та матеріалами лекції. Підготувати наукові повідомлення (на 5 хв.) відповідно до запропонованої тематики.

Семінарське заняття.

Теоретикометодичні засади
краєзнавства

Питання

1. Родовід українського краєзнавства, його традиції. Фундатори національного краєзнавства.
2. Об'єкт і предмет туристичного краєзнавства.
3. Функції та методи дослідження національного краєзнавства.
4. Форми краєзнавства і види організації краєзнавчого руху.
5. Утворення та діяльність Всеукраїнської спілки краєзнавців.

	<p>Лекція 2. Туристичнокраєзнавчий потенціал</p>		
--	---	--	--

	<p>туристичних районів України</p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none">1. Характеристика туристично-рекреаційних районів України.2. Природні туристично-рекреаційні ресурси району.		
--	--	--	--

<p>Ознайомлення з історією краю; потенціалом природних та історико-культурних ресурсів України</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Біотичні ресурси району. 2. Історичні місцевості району. 3. Структура культурноісторичних ресурсів туристичного району. 4. Туристичні вулиці та майдани. 5. Біографо-соціальні туристичні ресурси району. 6. Індустріальна спадщина району. 7. Стан, особливості функціонування і розвитку туристичної інфраструктури району. Предмет і завдання дисципліни. 8. Туристичні вулиці та майдани. 	<p style="text-align: center;">12</p>	<p style="text-align: center;">5</p>
--	---	--	---

<p>Засвоєння набутих знань щодо використання місцевих природних та історико- культу рних ресурсів у туристичному бізнесі</p>	<p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1, 2, 3, 7. Додатковий: 8, 9, 10, 12, 13, 15, 19, 20, 23, 24.</p> <p>Самостійна робота. Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до семінарського заняття</p> <p>Самостійна робота передбачає поглиблене вивчення окремих питань дисципліни на основі опрацювання законодавчих актів, спеціалізованої літератури та пошуку інформаційних джерел у середовищі Інтернет.</p> <p>Пропонуються наступні питання для поглибленого вивчення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Потенціал природних ресурсів України. 2. Історія заповідної справи в Україні та її природнозаповідний фонд. 3. Потенціал історико-культурних ресурсів України. 4. Стан краєзнавчої вивченості та класифікація оборонних споруд України. 5. Природні краєзнавчотуристичні ресурси України. 6. Законодавство України про охорону культурної спадщини. <p>Підготовка до семінарського зняття</p> <p>Підготувати теоретичний матеріал згідно з питаннями та матеріалами лекції. Підготувати наукові</p>	<p>2</p>	<p>5</p>
--	--	----------	----------

	<p>повідомлення (на 5 хв.) відповідно до запропонованої тематики.</p>		
--	---	--	--

	<p style="text-align: center;">Семінарське заняття.</p> <p>Туристично-рекреаційне районування. Характеристика туристично-рекреаційних районів України.</p> <p style="text-align: center;">Питання</p> <ol style="list-style-type: none">1. Відображення в пам'ятках історії національно-визвольного руху українського народу.2. Пам'ятки архітектури і містобудування.3. Археологічні пам'ятки.4. Музеї.5. Місця, пов'язані з життям і діяльністю видатних людей.6. Традиційна культура.		
--	--	--	--

<p>Формування знань щодо сутності та форм проведення екскурсії; засвоєння основних елементів екскурсії</p>	<p>Лекція 3. Екскурсія та її сутність План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні визначення та ознаки екскурсії. 2. Функції екскурсії, їх характеристика. 3. Екскурсійний метод, екскурсійний аналіз. 4. Показ, розповідь та рух, як основні елементи екскурсії. 5. Тематика екскурсій. <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1, 2, 3, 4, 5, 6. Додатковий: 8, 16, 17, 18, 21, 23, 24.</p> <p>Самостійна робота. Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до семінарського заняття</p> <p>Самостійна робота передбачає поглиблене вивчення окремих</p>	<p>2</p> <p>12</p>	<p>5</p>
--	--	----------------------------------	-----------------

<p>Засвоєння набутих знань щодо процесу становлення екскурсії</p>	<p>питань дисципліни на основі опрацювання законодавчих актів, спеціалізованої літератури та пошуку інформаційних джерел у середовищі Інтернет. Пропонуються наступні питання для поглибленого вивчення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості розвитку екскурсійної справи в Україні. 2. Екскурсія як самостійна форма виховання та форма роботи з масовою аудиторією. 3. Екскурсія як форма підвищення рівня свідомості. 4. Екскурсія як процес пізнання. 5. Екскурсія як педагогічний процес. 6. Види екскурсійного аналізу та їх суть. 7. Способи активізації уваги на екскурсії. 8. Умови організації показу об'єктів екскурсії. 9. Формування та підтримання інтересу до екскурсії. <p>Підготовка до семінарського зняття</p> <p>Підготувати теоретичний матеріал згідно з питаннями та матеріалами лекції. Підготувати наукові повідомлення (на 5 хв.) відповідно до запропонованої тематики.</p> <p>Семінарське заняття. Екскурсія та її сутність</p>	<p>2</p>	<p>5</p>
---	---	----------	----------

	Питання		
--	---------	--	--

	<ol style="list-style-type: none">1. Поняття, основні ознаки та функції екскурсії.2. Екскурсія як одна з форм навчання, частина навчального процесу.3. Екскурсія як частина процесу формування всебічного, гармонійного розвитку особистості.4. Екскурсія як форма організації дозвілля екскурсантів / туристів.5. Сутність екскурсійного методу та екскурсійного аналізу.6. Особливості показу та розповіді на екскурсії.7. Характеристика основних елементів екскурсії.8. Тематика екскурсій. Резерви розширення тематики екскурсії.		
--	---	--	--

<p>Ознайомлення з етапами удосконалення класифікації екскурсій та сучасною класифікацією екскурсій</p>	<p>Лекція 4. Класифікація екскурсій План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сучасна класифікація екскурсій. 2. Значення класифікації екскурсій. 3. Етапи удосконалення класифікації екскурсій. Список рекомендованих джерел. <p>Основний: 1, 2, 3, 4, 6. Додатковий: 14, 16, 17, 21, 22, 24.</p> <p>Самостійна робота. Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до семінарського заняття</p> <p>Самостійна робота передбачає поглиблене вивчення окремих питань дисципліни на основі опрацювання спеціалізованої</p>	<p>4</p> <p>12</p>	<p>5</p>
--	---	----------------------------------	-----------------

<p>Засвоєння класифікаційних ознак екскурсії; методики обрання теми та формулювання назви екскурсії</p>	<p>літератури та пошуку інформаційних джерел у середовищі Інтернет. Пропонуються наступні питання для поглибленого вивчення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тематика екскурсій та екскурсійні об'єкти. 2. Особливості організації та проведення екскурсійного уроку (заняття). 3. Особливості екскурсії для спеціальної аудиторії. 4. «Відкрита екскурсія» та її сутність. 5. Організація проведення екскурсії для місцевого населення та іноземних туристів. 6. Організація проведення екскурсії на туристичних базах та маршрутах. 7. Організація проведення екскурсії для молоді. 8. Організація проведення екскурсії для дітей. <p>Підготовка до семінарського заняття</p> <p><i>Підготувати теоретичний матеріал згідно з питаннями та матеріалами лекції. Підготувати наукові повідомлення (на 5 хв.) відповідно до запропонованої тематики. Обрати тему майбутньої екскурсії та сформулювати її назву (робота в малих групах (5-6 чол.)).</i></p> <p>Семінарське заняття. <i>Класифікація екскурсій</i></p>	<p>4</p>	<p>5</p>
---	--	----------	----------

	<i>Виїзне заняття – відвідування тематичної екскурсії в м. Києві</i>		
--	--	--	--

<p>Ознайомлення з методикою підготовки екскурсії</p>	<p>Лекція 5. Методика підготовки екскурсії План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Організація процесу підготовки екскурсії. 2. Етапи підготовки екскурсії. 3. Підготовка екскурсовода до проведення нової екскурсії. <p>Список рекомендованих джерел. Основний: 1, 2, 3, 4, 5, 6. Додатковий: 9, 10, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 24.</p>	<p>4</p>	
<p>Засвоєння процесу підготовки екскурсії. Застосування на практиці набутих знань щодо опанування методики підготовки екскурсії</p>	<p>Самостійна робота. Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного / семінарського заняття Самостійна робота передбачає поглиблене вивчення окремих питань дисципліни на основі опрацювання спеціалізованої літератури та пошуку інформаційних джерел у середовищі Інтернет щодо організації процесу підготовки екскурсії. Пропонуються наступні питання для поглибленого вивчення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення мети екскурсії, вибір тематики. 2. Відбір та вивчення екскурсійних об'єктів, складання маршруту екскурсії. 3. Підготовка тексту екскурсії та «портфеля екскурсовода». 	<p>14</p>	<p>5</p>
		<p>4</p>	<p>5</p>

	<p>Підготовка до практичного / семінарського заняття</p>		
--	--	--	--

Обрати тему майбутньої екскурсії. Підібрати джерела для створення екскурсії, основні та додаткові об'єкти показу. Відповідно до визначеного маршруту підготувати та презентувати паспорти об'єктів показу, контрольний текст, технологічну карту та «портфель екскурсовода» (підготовка презентації).

Практичне / семінарське заняття. Методика підготовки екскурсії

Виїзне заняття – тестування маршруту екскурсії.

<p>Ознайомлення з методикою та технікою проведення екскурсії</p> <p>Засвоєння методики та техніки проведення екскурсії.</p>	<p>Лекція 6. Методика та техніка проведення екскурсії</p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методичні прийоми проведення екскурсії. 2. Класифікація методичних прийомів. 3. Вимоги до екскурсійної методики. 4. Техніка проведення екскурсії. <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1, 2,3, 4, 5, 6. Додатковий: 8, 9, 10, 16, 17, 18, 21, 22, 24.</p> <p>Самостійна робота. Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного / семінарського заняття Самостійна робота передбачає поглиблене вивчення окремих питань дисципліни на основі опрацювання спеціалізованої</p>	<p>4</p> <p>16</p>	<p>5</p>
---	---	----------------------------------	-----------------

<p>Застосування на практиці набутих знань проведення екскурсії</p>	<p>літератури та пошуку інформаційних джерел у середовищі Інтернет щодо методики та техніки проведення екскурсії. Пропонуються наступні питання для поглибленого вивчення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методика проведення екскурсії. 2. Класифікація методичних способів. 3. Застосування методичних способів показу. 4. Методичні прийоми руху. 5. Методичні прийоми розповіді. 6. Особливі методичні прийоми. 7. Техніка проведення екскурсій. <p>Підготовка до практичного / семінарського заняття</p> <p><i>Підготувати теоретичний матеріал згідно з питаннями та матеріалами лекцій. Підготуватись до виїзного практичного заняття (тематичної екскурсії) – ознайомитись з методикою та технікою проведення екскурсії, знати методичні прийоми проведення екскурсії. Після екскурсії підготувати та презентувати звіт щодо використання / не використання екскурсивом методичних прийомів проведення екскурсії</i></p>	<p>4</p>	<p>5</p>
--	--	----------	----------

(моделювання ситуації).

**Практичне /
семінарське заняття. Методика
та техніка проведення екскурсії**

	<i>Виїзне заняття – відпрацювання на практиці існуючих методик і технік проведення екскурсії (моделювання ситуації).</i>		
--	--	--	--

<p>Ознайомлення зі складовими «професійної майстерності екскурсовода», вимогами до екскурсовода</p>	<p align="center">Лекція 7. Професійна майстерність екскурсовода</p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вимоги до екскурсовода. 2. Складові «професійної майстерності екскурсовода». 3. Формування практичних навичок екскурсовода. 4. Оволодіння екскурсоводом технікою проведення екскурсії. 5. Культура та техніка мови екскурсовода. Невербальні засоби мовлення. 6. Шляхи підвищення професійної майстерності екскурсовода. <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1, 2, 3, 4, 5, 6. Додатковий: 8, 9, 10, 14, 16, 17, 18, 21, 24.</p>	<p align="center">4</p>	
<p>Застосування на практиці набутих знань щодо формування знань, навичок та умінь екскурсовода</p>	<p>Самостійна робота. Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного / семінарського заняття Самостійна робота передбачає поглиблене вивчення окремих питань дисципліни на основі опрацювання спеціалізованої літератури та пошуку інформаційних джерел у середовищі Інтернет щодо професійної</p>	<p align="center">12</p>	<p align="center">5</p>
		<p align="center">4</p>	<p align="center">5</p>

	<p>майстерності екскурсовода. Пропонуються</p>		
--	--	--	--

	<p>наступні питання для поглибленого вивчення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Індивідуальність екскурсовода. 2. Основні риси особистості екскурсовода. 3. Активна життєва позиція екскурсовода. 4. Розвиток задатків, здібностей екскурсовода, як особистості. 5. Фактори, що впливають на рівень майстерності екскурсовода. <p style="text-align: center;">Підготовка до практичного / семінарського заняття</p> <p><i>Підготувати теоретичний матеріал згідно з питаннями та матеріалами лекцій. Підготуватись до виїзного практичного заняття (тематичної екскурсії) – знати вимоги до екскурсовода, складові професійної майстерності екскурсовода. Після екскурсії підготувати звіт (оціночний лист) щодо професійної майстерності екскурсоводів (студентів), які проводили екскурсію (дебати).</i></p> <p style="text-align: center;">Практичне / семінарське заняття. Професійна майстерність екскурсовода Виїзне заняття – відпрацювання на практиці професійної майстерності екскурсовода (моделювання ситуації).</p>		
		4	

Ознайомлення з диференційованим підходом до організації та	Лекція 8. Диференційований підхід до екскурсійного обслуговування План лекції		
--	---	--	--

<p>проведення екскурсії</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Принципи диференційного підходу до екскурсійного обслуговування. 2. Типологія екскурсійних груп. 3. Особливості підготовки та проведення екскурсій для різних груп. 4. Інноваційні технології в екскурсійному супроводі. <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1, 2, 4, 5, 6. Додатковий: 8, 9, 10, 11, 14, 16, 17, 18, 21, 24.</p> <p>Самостійна робота. Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до семінарського заняття</p> <p>Самостійна робота передбачає поглиблене вивчення окремих питань дисципліни на основі опрацювання спеціалізованої літератури та пошуку інформаційних джерел у середовищі Інтернет щодо диференційованого підходу до екскурсійного обслуговування. Пропонуються наступні питання для поглибленого вивчення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Екскурсійне обслуговування як складова частина туристичної індустрії. 2. Розвиток тематики екскурсій залежно від наявності екскурсійних об'єктів. 3. Підготовка та проведення екскурсій для різних груп. 	<p>14</p>	<p>5</p>
<p>Засвоєння набутих знань з питань підготовки та проведення екскурсії для різних груп екскурсантів</p>	<p>Самостійна робота передбачає поглиблене вивчення окремих питань дисципліни на основі опрацювання спеціалізованої літератури та пошуку інформаційних джерел у середовищі Інтернет щодо диференційованого підходу до екскурсійного обслуговування. Пропонуються наступні питання для поглибленого вивчення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Екскурсійне обслуговування як складова частина туристичної індустрії. 2. Розвиток тематики екскурсій залежно від наявності екскурсійних об'єктів. 3. Підготовка та проведення екскурсій для різних груп. 	<p>4</p>	<p>5</p>
		<p>20</p>	<p>5</p>

<p>Презентація (захист) екскурсії за</p>			
--	--	--	--

<p>заданою темою відповідно з вимогами щодо підготовки та проведення екскурсії</p>	<p>4. Структура тексту екскурсії.</p> <p>Підготовка до семінарського заняття</p> <p>Підготувати теоретичний матеріал згідно з питаннями та матеріалами лекції. Підготувати наукові повідомлення (на 5 хв.) відповідно до запропонованої тематики.</p> <p>Семінарське заняття. Диференційований підхід до екскурсійного обслуговування</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диференційований підхід до екскурсійного обслуговування: сутність, зміст та принципи. 2. Екскурсії для різних груп туристів: особливості підготовки та проведення. 3. Основні критерії оцінки екскурсії. 4. Методика розбору екскурсії. <p>Захист екскурсії</p> <p>Самостійна робота. Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття</p> <p>Самостійна робота передбачає поглиблене вивчення окремих питань дисципліни на основі опрацювання спеціалізованої літератури та пошуку інформаційних джерел у середовищі Інтернет щодо підготовки та проведення екскурсії.</p> <p>Підготовка до практичного заняття</p>	<p>2</p>	<p>15</p>
--	---	----------	-----------

	<p><i>Повторити теоретичний матеріал згідно з питаннями та матеріалами лекцій. Здійснити розробку нової екскурсії відповідно до етапів підготовки екскурсії (вибір теми</i></p>		
--	---	--	--

	<p><i>екскурсії, відбір екскурсійних об'єктів, підбір фактичних матеріалів за визначеною темою, складання екскурсійного маршруту, написання контрольного тексту, комплектування «портфеля екскурсовода», складання технологічної карти екскурсії).</i></p> <p>Практичне заняття. Захист екскурсії</p> <p><i>Проведення пробної екскурсії (захист екскурсії) студентами безпосередньо на екскурсійному об'єкті (презентація).</i></p>		
Всього		180	100

*Інтерактивні методи навчання – курсивом (20%)

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ*

Основний

1. *Про внесення змін до Закону України «Про туризм»: Закон України № 1282-IV від 18.11.2003 р.//zakon2.rada.gov.ua (Ред. від 28.06.2015)*
2. *Бабарицька В. Екскурсознавство і музеєзнавство: навч. посіб. / В. Бабарицька, А. Короткова, О. Малиновська. – К.: Альтерпрес, 2007. – 464 с.*
3. *Галасюк С. С. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності: навч. посіб. / С. С. Галасюк, С. Г. Нездоймінов. – К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 178 с.*
4. *Король О. Д. Організація екскурсійних послуг у туризмі: навч.-метод. посіб. / О. Д. Король. – Чернівці: ЧНУ, 2016. – 144 с.*
5. *Нездоймінов С. Г. Організація екскурсійних послуг: навч-метод. посіб. / С. Г. Нездоймінов. – Одеса : Астропринт, 2011. – 216 с.*

6. Покоłodна М. М. Організація екскурсійної діяльності : підручник / М. М. Покоłodна. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 180 с.
7. Туристичне країнознавство: навч. посіб. / За ред. В.Ф. Семенова. – 2-е вид., доповн. та виправл. – Херсон: Грінь Д.С., 2013р. – 392 с.

Додатковий 1. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України № 222-VIII від 02.03. 2015 р. // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/222-19> (Ред. від 28.09.2017).

2. Про затвердження нормативно-правових актів, які регламентують порядок організації туристсько-краєзнавчої роботи Наказ Міністерства освіти і науки України № 1124 02.10.2014 // <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1340-14>.
3. Інструкція щодо організації та проведення екскурсій і подорожей з учнівською та студентською молоддю. Затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України № 1124 від 02.10.2014 р. // <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1341-14>.
4. Кифяк В. Ф. Організація туристичної діяльності в Україні : навч. посіб. / В. Ф. Кифяк. - Чернівці: Книги-XXI, 2003. - 300 с.
5. Країнознавство: підручник / В. П. Крижанівський та Ін. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – К.: Знання, 2012. – 436 с.
6. Мальська М. П. Країнознавство: теорія та практика : підручник / М. П. Мальська, Н. В. Антонюк, Ю. С. Занько, Н. М. Ганич. – К. : ЦУЛ, 2012. – 528 с.
7. Мальська М. П. Міжнародний туризм і сфера послуг: підручник /М. П. Мальська, Н. В. Антонюк, Н. М. Ганич. – К.: Знання, 2008. – 661 с.
8. Кузик С. П. Географія туризму: навч. посіб. / С. П. Кузик. – К. : Знання, 2011. – 271 с.
9. Михайліченко Г. І. Організація туристичних подорожей : навч. посіб. / Г. І. Михайліченко, А. Ю. Єременко. - К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2011. –392 с.
10. Мельниченко С. В. Інформаційні технології в туризмі: теорія, методологія, практика : монографія / С. В. Мельниченко. - К. : Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2008. – 494 с.
11. Пангелов Б. П. Організація і проведення туристсько-

- краєзнавчих подорожей: навч. посіб. / Б. П. Пангелов. – К.: Академ-видав, 2010. – 248 с.
12. Смаль І. В Туристичні ресурси світу /І. В. Смаль – Ніжин: Видавництво ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, 2010 – 336 с.
 13. Смочко Н. М. Туристичне краєзнавство: курс лекцій / Н. М. Смочко. – Мукачево : МДУ, 2012. – 347с
 14. Сокол Т. Г. Основи туристичної діяльності : підручник / Т. Г. Сокол. - К.: Грамота, 2006. – 264 с.
 15. Ткаченко Т. І. Сталый розвиток туризму: теорія, методологія, реалії бізнесу : монографія / Т. І. Ткаченко. - К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2006. - 537 с.
 16. Федорченко В. К. Історія туризму в Україні / В. К. Федоренко – К. Вища школа, 2002. – 190 с.
 17. Чагайда І.М. Екскурсознавство: навч.посіб. /І. М. Чагайда, С. В. Грибанова. – К: Грамота, 2004. – 237 с.

- Інтернет-ресурси**
1. Всесвітня туристична організація (UNWTO) [Офіційний сайт]. – Режим доступу : <http://www.wto.org>.
 2. «Інтересний Київ» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.interesniy.kiev.ua/ua/>
 3. Портал «Готельний та ресторанний бізнес» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://prohotelia.com.ua>.

* Курсивом виділені джерела, які є в бібліотеці КНТЕУ